

”Turvallisuuden tunne syntyy yhteisestä kokemuksesta”

Turvallisuus on merkittävä toipumisen mahdollistava tekijä

Tärkeimmät asiat elämässä ovat usein myös niitä, joiden merkityksen ymmärtää vasta niiden ollessa uhattuna tai puuttuessa. Turvallisuuskin on saattanut tuntua itsestäänselvyydeltä, kunnes on kokenut turvattomuutta.

Päihde-ehdoton elämä on turvatonta ja turvallisuus edellytys toipumiselle. Päihdetoipujat tietävät, että ilman turvaa ei voi olla toipumista. A-killoissa turvallisuudesta onkin tullut toiminnan keskeinen laatu- ja tulevaisuustekijä. Yhteenkuuluvuuden, tuen, ymmärryksen ja tasa-arvon kokemukset eivät toteudu ilman tunnetta turvallisuudesta. Turvallisuuden kokemus järjestön toiminnassa on myös MIPA-tutkimuksissa tunnistettu hyvinvointitekijä.

Pelottava ympäristö toimii päinvastoin, kuin turvaise yhteisö. Turvattomuuden aiheuttama pelko saa ihmiset voimaan pahoin ja käyttäytymään normaalista poikkeavalla tavalla, myös aggressiivisesti. A-kiltayhteisöissä turvattomuutta poistavat vahva yhteenkuuluvuuden tunne, arvot sekä yhteisön omat, kaikkia koskevat säännöt. Säännöt takaavat, että toiminta ei ole mielivaltaista.

Kokemus siitä, että on turvassa, mahdollistaa sosiaalisten taitojen kehittämisen ja itsetutkiskelun, huumorin, rehellisen avautumisen omista kipeistäkin kokemuksista, päihteenkäytöstä ja taustoistaan. A-kiltalaiset toipujat kertovat turvallisuuden tuovan vapauden käsitellä yhdessä muiden kanssa tai miettiä yksin omaa päihdetoipumistaan. Vertaisuus ja turvallisuus yhdistyvät, kun vertaisten kesken on mahdollisuus kokemusten käsittelyyn ilman pelkoa moralisoinnista. Turvallisessa yhteisössä ei tarvitse esittää mitään.

A-kiltatoiminnan turvallisuuslupaus - toimintaan on turvallinen tulla

Hyvin usein vertaisyhteisöissä puhutaan ensikohtaamisen merkityksestä uuden tulokkaan vastaanottamisessa. Silloin kun ihminen ehkä vähiten sitä odottaa ansaitsevansa, hänet halutaan ottaa lämpimästi vastaan. Uusi tulokas on päivän tärkein ihminen. [A-killoissa](#) koetaan vahvasti, että uudelle tulokkaalle on tärkeää välittää kokemus toiminnan omaehtoisuudesta, luottamuksellisuudesta ja turvallisuudesta. Turvallisuutta on myös antaa toipumisrauha, vastuu ja tila kunkin omatahtiselle toipumiselle.



"Turvallisuuden tunne syntyy yhteisestä kokemuksesta", totesi Sami Saloranta (vas.) A-kiltaseminaarissa 14.2.2018. Vieressä hymyilevä Johanna Jänkälä antoi tunnustusta A-kiltatoiminnalle: "A-killan turvallisuudesta saa rohkeutta kohdata muunkin maailman". Kuvassa myös Sari Granlund Haukiputaan A-killasta sekä Vesa Vaittinen Tampereen A-Killasta. Kuva: A-Kiltojen Liitto ry:n arkisto

On suoranaista kokemusviisautta, että A-kiltaan on turvallista palata myös retkahduksen jälkeen. Silloinkaan et ole hyljeksitty. Positiivinen syrjintä toteutuu, kun erityisen heikossa asemassa oleva saa erityiskohtelua. Näin tuetaan yhdenvertaisuuden toteutumista. Erityisen heikossa asemassa päihdetoipujina ovat esimerkiksi naiset, jotka ovat syvästi traumatisoituneet, joutuneet henkisen ja fyysisen väkivallan uhriksi ja joilla pelko tai häpeä rajoittaa toimintakykyä. Näiden naisten tavoittamiseksi on tarpeen tarkastella A-kiltalaista toimintakulttuuria ja kehittää tukea-antavia positiivisen syrjinnän käytäntöjä.

A-kiltatoiminnassa turvallisuus määrittyy helposti päihdetoipumisen ja sosiaalisten tekijöiden kautta. Olennaisesti tärkeitä ovat myös yleisesti tunnistetut turvallisuustekijät, kuten fyysisen koskemattomuuden vaaliminen sekä toimitilat, joihin ei liity ilmeisiä terveysriskejä tai -haittoja. Vaistomme, aistimme ja havaintomme vaikuttavat kokemaamme turvallisuuteen, eivät vain meille tarjotut lupaukset tai muiden vakuuttelut siitä. Kaikki eivät koe turvallisuutta samoin, joten kaikkia yhteisön jäseniä kannattaa kuulla, jos turvallisuutta määritellään tai arvioidaan.

Teksti:

Noora Nieminen
järjestökoordinaattori
A-Kiltojen Liitto ry

Lähteenä on käytetty Etelä-Suomen A-kiltojen aluetapaamisen 3.3.2018 teemakeskusteluaineistoja.